

PACIOLI

Successierechten en beurscrisis: de gewestelijke wetgevers snellen de erfgenamen ter hulp

Het aanvaarden van een nalatenschap kan soms uitmonden in een nachtmerrie. Dat blijkt overduidelijk uit de situatie van personen die effecten (aandelen, obligaties, beveks, enz.) hebben geërfd. Zij moeten immers successierechten (die 'tussen vreemden' kunnen oplopen tot 80%) betalen op basis van de verkoopwaarde van de effecten op de dag van het overlijden.

In de pers werd regelmatig bericht over erfgenamen die na de beurscrash de successierechten niet konden betalen met de opbrengst van de verkoop van de geërfde effecten. De drie gewestelijke wetgevers zijn niet ongevoelig gebleven voor deze op zijn minst dramatische toestand. Ze hebben in enkele maanden tijd maatregelen ingevoerd met betrekking tot de waardering van activa van nalatenschappen.

1. Overzicht van de algemene regels van waardering van geërfde effecten

Om de anticrisismaatregelen goed te kunnen begrijpen, geven we eerst een overzicht van de algemene regels van waardering van geërfde effecten.

1.1. Effecten die niet zijn ingeschreven op een gereglementeerde markt in België: verkoopwaarde op de dag van het overlijden

In principe worden de successierechten geheven op basis van de verkoopwaarde van de goederen in de nalatenschap op de dag van het overlijden (art. 19 W.Succ.). Met andere woorden wordt de vermogenstoestand van de overledenen vastgesteld op de datum van het overlijden.

Deze regel is inzonderheid van toepassing op alle effecten die niet zijn ingeschreven op een gereglementeerde markt in België. Dat zijn ondermeer (i) de effecten die buiten de Belgische beurs zijn genoteerd, zoals de effecten die zijn toegelaten tot een gereglementeerde markt in het buitenland; (ii) de effecten

die zijn toegelaten tot een niet-gereglementeerde markt in België, zoals de Vrije Markt en (iii) de niet-genoteerde effecten (hierna: andere effecten).

Om de verkoopwaarde van deze effecten te bepalen, wordt meestal teruggegrepen naar de noteringswaarde die het dichtst bij het overlijden ligt. Is er geen 'beurskoers', dan wordt rekening gehouden met een veelheid aan factoren. Gaat het specifiek om aandelen van niet-beursgenoteerde vennootschappen, waarvoor er geen echte markt bestaat, dan zal men zich over het algemeen baseren op de bedrijfssector van de vennootschap, haar economisch potentieel, personeel, technologie, marktpositie, imago, bekendheid, financiële structuur, enz. (voor een synthese van de verschillende waarderingmethoden van effecten die niet zijn ingeschreven op een gereglementeerde markt in België, zie M. DONNAY, Droits de succession et de mutation par décès, *Rép.Not.*, t. XV, in het bijz. p. 781 tot 813, bijgewerkt op 15 augustus 2008).

1.2. Effecten toegelaten tot verhandeling op een gereglementeerde markt in België: prijscourant

Het Wetboek der Successierechten voorziet in specifieke waarderingsregels voor bepaalde types van activa. Dat geldt onder meer voor de 'openbare effecten', dat zijn de financiële instrumenten die zijn toegelaten tot verhandeling op een geregle-

INHOUD

- **Successierechten en beurscrisis : de gewestelijke wetgevers snellen de erfgenamen ter hulp** **1**
- **Btw – Het bewaren van boeken & documenten (2)** **3**
- **De wet houdende diverse bepalingen: een overzicht** **6**

menteerde markt in België (hierna: effecten genoteerd op de Beurs van Brussel). Deze effecten moeten worden gewaardeerd volgens de 'prijscourant' die op de 20e van elke maand wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. De prijscourant is gelijk aan het gemiddelde van de koersen die het effect op de Beurs van Brussel heeft behaald in de loop van de vorige maand.

De prijscourant die in aanmerking moet worden genomen is deze die werd gepubliceerd in de maand die volgt op de maand van het overlijden. De erfgenamen mogen zich ook baseren op één van de twee volgende prijscouranten, indien ze dat uitdrukkelijk vermelden in hun aangifte. Ze mogen echter niet 'shoppen': de aangevers moeten één enkele prijscourant kiezen die van toepassing zal zijn op alle effecten die de overledene hen heeft nagelaten.

1.3. Discriminerende behandeling

De situatie van erfgenamen die effecten erven die genoteerd zijn op de Beurs van Brussel is duidelijk comfortabeler dan die van rechthebbenden die andere effecten hebben geërfd.

De eerstgenoemden kunnen immers één van de drie prijscouranten kiezen die na het overlijden zijn gepubliceerd, terwijl de laatstgenoemden de hen nagelaten effecten moeten aangeven tegen hun verkoopwaarde op de dag van het overlijden, zonder dat rekening kan worden gehouden met gebeurtenissen die zich na het overlijden hebben voorgedaan (zoals een plotse daling van de waarde van de effecten). Die discriminerende behandeling lijkt ons des te zorgwekkender daar de grote meerderheid van de effecten die Rijksinwoners nalaten niet genoteerd zijn op de Beurs van Brussel.

Momenteel hebben enkel het Waalse en het Brusselse Gewest een – althans tijdelijke – oplossing geboden voor dit probleem (zie verder).

2. Nieuwe waarderingsregels ten gevolge van de financiële crisis

De gewestelijke wetgevers hebben, elk op hun manier, de waarderingsregels van geërfde effecten versoepeld om de negatieve effecten van de beurscrisis te verzachten.

2.1. Waals Gewest: twee tijdelijke maatregelen

De Waalse wetgever heeft twee tijdelijke maatregelen ingevoerd, die van toepassing zijn op overlijdens die plaatsvinden tussen 1 mei 2008 en 31 december 2009.

De eerste maatregel heeft betrekking op de waardering van effecten die genoteerd zijn op de Beurs van Brussel en staat aangevers toe om de prijscourant te gebruiken die de vierde of vijfde maand na het overlijden werd gepubliceerd.

De tweede maatregel betreft de andere effecten, en is bijzonder verheugend. Ze biedt de erfgenamen de mogelijkheid om de effecten aan te geven volgens hun noteringswaarde of verkoopwaarde hetzij op de dag van het overlijden (algemene regel), hetzij op de laatste dag van de tweede, derde of vierde maand die op het overlijden volgt. *We illustreren dit aan de hand van een voorbeeld:*

De heer Dupont bezit beveks van hoge waarde die genoteerd zijn op de Luxemburgse markt. Hij overlijdt op 15 juli 2009. De noteringswaarde van de effecten daalt sterk op 25 november 2009. Onder de vroegere regeling moesten de erfgenamen successierechten betalen op basis van de beurskoers op de dag van het overlijden, dus 15 juli 2009. Dank zij de nieuwe maatregel kunnen de erfgenamen de effecten aangeven tegen de noteringswaarde op 30 september 2009, 31 oktober 2009 of ... 30 november 2009 (!), zodat ze de plotse koersdaling beter kunnen verteren.

2.2. Vlaams Gewest: definitieve halve maatregel

De hervorming die in het Vlaams Gewest werd doorgevoerd, treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 juni 2008 en is, in tegenstelling tot de maatregelen van de andere gewestelijke wetgevers, niet beperkt in de tijd.

De maatregel beperkt zich ertoe de aangever de optie te geven om de waarde van de effecten die genoteerd zijn op de Beurs van Brussel te bepalen op basis van één van de vier (in plaats van drie) prijscouranten die na het overlijden zijn gepubliceerd... Dat is er één minder dan in Wallonië en Brussel. Het nieuwe decreet zegt echter niets over de andere effecten.

Deze halve maatregel is duidelijk onvoldoende aangezien ze de legitieme belangen van de erfgenamen die andere effecten hebben geërfd met de voeten treedt. Als we het bovenstaande voorbeeld hernemen, moeten de erfgenamen successierechten (tegen een torenhoog tarief) betalen op basis van de noteringswaarde van 15 juli 2009, ondanks het feit dat van de waarde van de effecten kort na het overlijden maar een schijntje is overgebleven.

2.3. Brussels Hoofdstedelijk Gewest: de best uitgewerkte regeling

De nieuwe regeling die van toepassing is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ligt in de lijn van die van het Waalse Gewest (zie hierboven). Er is één opmerkelijk verschil: ze biedt een verhoogde bescherming aan de erfgenamen die andere effecten hebben geërfd, want ze verlengt de termijn waarin de noteringswaarde of de verkoopwaarde kan worden gekozen met een bijkomende maand (dus in totaal vijf maanden).

2.4. Daling van het Fortis-aandeel

Tot slot illustreren we de doeltreffendheid van de anticrisis-maatregelen aan de hand van een laatste voorbeeld.

De heer Dupont is Belgisch fiscaal inwoner en overlijdt op 19 juni 2008, met als erfgenamen twee meisjes, Stine en Chloé. In zijn vermogen bezat hij tienduizend Fortiseffecten. Na het overlijden daalde de waarde van de Fortisaandelen aanzienlijk, in het bijzonder tijdens de maand oktober 2008. Aangezien de Fortiseffecten 'overheidseffecten' zijn, m.a.w. effecten toegelaten op een gereglementeerde markt in België, moet de waardering ervan gebeuren volgens de methode van de 'prijscourant'.

Volgens de oude regeling konden de effecten worden gewaardeerd op basis van de prijscourant die werd gepubliceerd in juli (13,31 euro), augustus (9,61 euro), of september (9,34 euro).

De regeling die in de drie Gewesten werd ingevoerd, biedt Stine en Chloé de volgende bijkomende optie:

- indien de heer Dupont in het Vlaams Gewest woonde, kunnen ze ook kiezen voor de prijscourant die vier maanden na het overlijden werd gepubliceerd, met name die van oktober (7,89 euro);

- indien de heer Dupont in het Waals of Brussels Gewest woonde, kunnen ze de prijscourant gebruiken die vijf maanden na het overlijden werd gepubliceerd, met name die van november (1,72 euro).

Op basis van de vroegere regeling zou de berekeningsgrondslag van de belastbare activa van de heer Dupont 93 400 euro hebben bedragen. Dank zij de minihervormingen zou die grondslag in het Vlaams Gewest 78 900 euro bedragen en in het Waals Gewest goed zijn voor 17 200 euro.

Denis-Emmanuel PHILIPPE

Assistent aan de Facultés universitaires Saint-Louis
Advocaat aan de balie van Brussel (Loyens & Loeff)

Noé DENIS

Advocaat aan de balie van Brussel (Loyens & Loeff)

Btw – Het bewaren van boeken & documenten (2)

Commentaar op de circulaire AOIF nr. 16/2008 (E.T.112.081) van 13 mei 2008

Vervolg en einde van het artikel waarvan het eerste deel verschenen is in Pacioli nr. 269.

Bewaarwijze

De voorschriften inzake de archivering van facturen en stukken zijn van toepassing op:

bij inkomende stukken:

- de belastingplichtige gevestigd in België zelfs als de handelingen verricht worden in het buitenland;
- een in België gevestigde vaste inrichting van een buitenlandse belastingplichtige;
- een niet in België gevestigde belastingplichtige voor in België verrichte handelingen;
- een in België gevestigde niet-belastingplichtige rechtspersoon;
- een in België verblijvende particulier voor de facturen die hij ontvangt.

bij uitgaande stukken:

- de belastingplichtige gevestigd in België zelfs als de handelingen verricht worden in het buitenland;
- een in België gevestigde vaste inrichting van een buitenlandse belastingplichtige;
- een niet in België gevestigde belastingplichtige voor in België verrichte handelingen.

De facturen die **elektronisch** werden ontvangen moeten bewaard worden in hun oorspronkelijke elektronische vorm, zowel bij wie ze verzonden heeft als bij wie ze ontvangen heeft.

De facturen die elektronisch werden verzonden, worden in hun oorspronkelijke vorm bewaard, met inbegrip van de gegevens die de authenticiteit van de herkomst en de integriteit van de inhoud van elke factuur waarborgen.

De facturen die **in papieren vorm** werden ontvangen worden ofwel in hun oorspronkelijke vorm ofwel digitaal bewaard. In geval van digitale bewaring moeten de gebruikte technologieën of procesmatige middelen de authenticiteit van de herkomst en de integriteit van de inhoud van de facturen waarborgen.

Deze principes zijn van toepassing op alle facturen en gelijksoortige stukken en eveneens op verbeterende documenten. Dit is eveneens het geval voor de documenten (bestelbon, leveringsbon, contract, ...) waarnaar de facturen eventueel verwijzen om de handelingen te bepalen (aard, hoeveelheid, eenheidsprijs, ...) en zonder welke zij niet alle verplichte vermeldingen zouden bevatten.

Deze aanvullende documenten dienen samen met de factuur voorgelegd te worden op ieder verzoek van de administratie.

Ondertekende documenten moeten in hun oorspronkelijke vorm bewaard worden (op papier). Het is bijgevolg niet toegestaan om deze documenten alleen digitaal te bewaren door ze te scannen. Indien deze documenten op digitale wijze werden opgesteld, dan moet de persoon die ze heeft opgesteld het digitale bestand gedurende een periode van vijf jaar bewaren.

Bewaarplaats en voorleggingswijze

Eenieder is gehouden de boeken, facturen en andere stukken, die hij overeenkomstig artikel 60 moet bewaren, op ieder verzoek van de ambtenaren van de btw-administratie, zonder verplaatsing, ter inzage voor te leggen teneinde de juiste heffing van de belasting in zijn hoofde of in hoofde van derden te kunnen nagaan. De archieven moeten bijgevolg zo georganiseerd worden dat aan deze verplichting voldaan kan worden.

Wanneer de boeken, facturen en andere stukken door middel van een geïnformatiseerd systeem worden gehouden, opge maakt, uitgereikt, ontvangen of bewaard, hebben die ambtenaren het recht zich de op informatiedragers geplaatste gegevens in een leesbare en verstaanbare vorm ter inzage te doen voorleggen. Zij kunnen eveneens verzoeken om in hun bijzijn en op zijn uitrusting kopies te maken in de door hen gewenste vorm van het geheel of een deel van de voormelde gegevens, evenals om de informaticabewerkingen te verrichten die nodig worden geacht voor controle.

Alle facturen die worden ontvangen en uitgereikt moeten bewaard worden op het Belgische grondgebied. De langs elektronische weg bewaarde facturen die in België een volledige online toegang waarborgen mogen echter bewaard worden in een andere lidstaat van de EU op voorwaarde dat de administratie hiervan vooraf op de hoogte wordt gebracht. Bewaring buiten de EU is niet toegestaan.

A. Bewaring en voorlegging ter inzage van papieren facturen

Zowel de originele inkomende papieren facturen als de dubbels van uitgaande papieren facturen moeten bewaard worden op het Belgisch grondgebied (geldig voor in België gevestigde personen en voor vaste vestigingen in België van buitenlandse ondernemingen).

De administratie eist niet dat de papieren facturen bewaard worden op de fiscale woonplaats. Zij moeten zich echter bevinden in een vestiging in België (kantoren, fabrieken, ateliers, magazijnen, hangars, garages, ...).

De persoon met bewaarplicht moet zijn boeken, facturen en documenten **zonder verplaatsing** (door hem) op ieder verzoek van de ambtenaren van de btw-administratie ter inzage voorleggen.

Wanneer de administratie verzoekt om een voorlegging op de fiscale woonplaats, moeten de facturen en gelijkgestelde interne documenten op dat adres worden voorgelegd, ongeacht waar ze bewaard worden. Indien bij de mededeling van een controle de controlerende ambtenaar verzoekt om op een bepaalde datum bepaalde gegevens voor te leggen op de fiscale woonplaats, moeten deze gegevens zich bij de controle op de vooraf vastgestelde datum op dat adres bevinden.

Indien naar aanleiding van de controle aanvullende gegevens worden gevraagd of indien onverwachts een controle wordt uitgevoerd op de fiscale woonplaats en de gegevens zich op een andere plaats in België bevinden, wordt een redelijke termijn toegekend.

Indien de controle plaatsvindt in een andere vestiging van de belastingplichtige, zelfs zonder voorafgaande kennisgeving, moeten de boeken en stukken die zich er bevinden onmiddellijk ter inzage worden voorgelegd. In dat geval gebeurt de voorlegging ter inzage namelijk eveneens zonder verplaatsing van de desbetreffende persoon.

Indien een papieren veiligheidsafdruk wordt gemaakt voor het bewaren van digitaal opgestelde op papier verstuurd facturen, dan moeten de papieren dubbels (of de originelen in geval van self-billing) effectief in België bewaard worden, maar het digitale bestand dat nog gedurende vijf jaar bewaard dient te worden mag zich buiten België maar binnen de EU bevinden. Indien dit het geval is, moet de belastingplichtige de digitale gegevens op verzoek van de administratie meedelen binnen een redelijke termijn. Online toegang tot deze gegevens vanaf de Belgische fiscale woonplaats is niet vereist.

In geval van scanning moeten de papieren facturen, die nog bewaard dienen te worden gedurende één maand vanaf de datum van de scanning, op ieder verzoek van de administratie ter inzage voorgelegd worden, ofwel onmiddellijk indien de controle wordt uitgeoefend in de vestiging waar ze bewaard worden, ofwel binnen een redelijke termijn op de fiscale woonplaats indien zij zich op het ogenblik van de onverwachte controle niet in de desbetreffende vestiging bevinden.

Er kan niet geëist worden dat de controlerende ambtenaar zich naar een outsourcer begeeft om zijn controle uit te voeren en, meer in het bijzonder, om de facturen en de gegevens van de facturen in te zien. Indien bij de aankondiging van een controle de ambtenaar eist dat de gegevens van de facturen ter inzage worden voorgelegd op de fiscale woonplaats van de desbetreffende persoon, dan moeten deze kunnen worden voorgelegd tijdens de controle.

B. Elektronische bewaring en online toegang

De langs elektronische weg bewaarde facturen die in België een volledige online toegang tot de desbetreffende gegevens waarborgt, mogen echter bewaard worden in een andere lid-

staat van de EU op voorwaarde dat de administratie hiervan vooraf op de hoogte wordt gebracht.

De elektronische archivering van op papier verzonden en ontvangen facturen en van hun dubbels, volgens een methode die voldoet aan de wettelijke vereisten inzake de echtheid van de herkomst en de integriteit van de inhoud van de facturen en die hun leesbaarheid tijdens de hele bewaarperiode waarborgt, mag geschieden buiten België doch binnen de EU op voorwaarde dat men in België een effectieve en volledige online toegang tot de digitale gegevens van de factuur heeft. Het controlekantoor van de btw moet op de hoogte gebracht worden van de plaats.

Indien in geval van een digitale archivering van de facturen, de archiveringsvoorschriften een medium met WORM-eigenschappen verplicht maken, dan moet dit in België bewaard worden om redenen van technische controle, en moet het op uitdrukkelijk verzoek van de administratie overgelegd worden, zelfs indien er in België een effectieve en volledige online toegang tot de gegevens van de desbetreffende facturen bestaat.

Bewaring door de leverancier of dienstverlener of door de medecontractant

Op de fiscale woonplaats van de belastingplichtige moet een effectieve en volledige toegang bestaan tot de gegevens van de buiten België op elektronische wijze bewaarde gegevens, bijvoorbeeld in een vestiging van de belastingplichtige in een andere lidstaat van de EU. De desbetreffende belastingplichtige moet vooraf schriftelijk zijn btw-controlekantoor op de hoogte brengen van de precieze plaats van de gearchiveerde facturen, alsook van de gegevens van de vestiging die verantwoordelijk is voor deze archivering. Naast de gegevens van de desbetreffende belastingplichtige dienen ook de volgende gegevens meegedeeld te worden:

- de naam of de maatschappelijke benaming, het adres en het btw-identificatienummer van de vestiging verantwoordelijk voor de bewaring;
- de exacte plaats van de bewaring indien dit adres verschilt van het voornoemde;
- de precieze vermelding van de door deze vestiging gearchiveerde gegevens (facturen van zulke periode).

Iedere wijziging dienaangaande dient onmiddellijk meegedeeld te worden.

Gaat het om gegevens van facturen die niet zijn opgeslagen op een medium met WORM-kenmerken, maar bijvoorbeeld op een server in een andere vestiging van de belastingplichtige in België, dan moet de desbetreffende persoon ofwel in een online toegang voorzien, ofwel de op een elektronische drager gevraagde gegevens overnemen in de door de administratie gewenste vorm en deze drager overleggen op zijn fiscale woonplaats.

Wordt een controle uitgeoefend in de vestiging waar zich de op digitale wijze opgeslagen gegevens bevinden, dan moeten

zij vanzelfsprekend op ieder verzoek van de administratie onmiddellijk ter inzage voorgelegd worden.

Bewaring door een outsourcer

Indien de belastingplichtige voor de elektronische bewaring van zijn facturen een beroep doet op een derde (outsourcer) in een andere lidstaat van de EU, moet hij daarvan zijn btw-controlekantoor op de hoogte brengen met vermelding van:

- de naam of de maatschappelijke benaming, het adres en het btw-identificatienummer van de outsourcer;
- de exacte plaats van de bewaring indien dit adres verschilt van het voornoemde;
- de precieze vermelding van de door de outsourcer gearchiveerde gegevens (zoals facturen in verband met zulke periode).

Iedere wijziging dienaangaande dient onmiddellijk meegedeeld te worden.

De belastingplichtige kan niet eisen dat de controlerende ambtenaar zich naar het adres van de Belgische outsourcer of de vestiging in België van een buitenlandse outsourcer begeeft om zijn controle uit te voeren, en meer bepaald, om online facturen en hun gegevens te raadplegen.

Bijgevolg moet er vanaf de fiscale woonplaats van de persoon die wettelijk gehouden is tot bewaring een effectieve en volledige online toegang bestaan tot de gegevens van de facturen die op elektronische wijze bij de outsourcer in een andere lidstaat zijn opgeslagen.

C. Sancties

Overtredingen van de bewaar- en voorleggingsregels wordt gestraft met een boete van 25,00 tot 2 500,00 euro per overtreding (KB nr. 44). De overtredingen van de verplichtingen opgelegd door artikelen 61, 62, 62bis en 63 van het Btw-Wetboek worden gestraft met een geldboete van 2 500,00 euro per overtreding. De circulaire AFZ nr. 19/2002 van 11 september 2002 (rubrieken V en VIII) voorziet echter in een schaal tot vermindering van deze boete.

De foute toepassing van de verplichtingen die onder andere vastgesteld zijn in de artikelen 8, 9, 10, 11, 12 en 13 van het KB nr. 1 – met uitzondering van de onregelmatigheden in de factuur of in het document dat ervoor doorgaat bedoeld in artikel 70, §2, van het Wetboek – wordt bestraft met een boete van 50,00 euro per document.

Omzendbrief AFZ nr. 19/2002 (rubriek VI) voorziet echter eveneens in een schaal tot vermindering van deze boete.

D. Inwerkingtreding

De voorschriften van circulaire nr. 16/2008 moesten volledig nageleefd worden na afloop van de zesde kalendermaand na de maand van de publicatie ervan (einde november 2008).

Beslissing nr. E.T. 82.757 van 27 maart 1997 betreffende de bewaring van boeken en documenten op CD-WORM, wordt vervangen door de bepalingen van omzendbrief 16/2008.

De mogelijkheid om dubbels van uitgaande facturen te bewaren op microfilm of microfiche (aanschrijving nr. 17 van 4 november 1991) wordt opgeheven.

Michel CEULEMANS

Lid van de Stagecommissie van het BIBF

De wet houdende diverse bepalingen: een overzicht

Het Belgisch Staatsblad van 19 mei 2009 publiceert de wet van 6 mei 2009 houdende diverse bepalingen. Deze wet houdt traditiegetrouw een cocktail van bepalingen in, die bestaande wetten verbeteren, wijzigen of rechtzetten of ook nieuwigheden invoeren op sociaal, fiscaal of ander vlak. Hierna de onderwerpen die belangrijk zijn voor het beroep.

Wijzigingen aan de Vzw-wet

De wet van 6 mei 2009 houdende diverse bepalingen brengt enkele wijzigingen aan de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

1. Oproeping van de algemene vergadering (artikel 6 wet)

Artikel 6, eerste lid van de Vzw-wet bepaalt in de Nederlandse versie dat de agenda van de algemene vergadering moet gevoegd worden aan de oproepingsbrief. Deze versie is nu in overeenstemming gebracht met de Franse versie waar enkel sprake is van «oproeping». Er is dus geen twijfel meer over de interpretatie en men kan met zekerheid concluderen dat de algemene vergadering mag opgeroepen worden via alle communicatiemiddelen, zoals brief, e-mail, fax en zelfs via een mondelinge mededeling. Meerdere verenigingen hadden deze mogelijkheden reeds voorzien in hun statuten. De mondelinge oproeping is evenwel af te raden omdat deze geen sporen achterlaat en aldus moeilijk te bewijzen is indien nodig.

2. Identificatie van de rechtspersonen (artikel 9 wet)

De akten betreffende de benoeming of de ambtsbeëindiging van de bestuurders, de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen, de commissarissen en de personen gemachtigd om de vereniging te vertegenwoordigen, vermelden ingeval het rechtspersonen betreft o.a. hun btw-identificatienummer. Voor rechtspersonen die niet btw-plichtig waren ontbrak een element van identificatie. Voortaan vervangt de wet het btw-identificatienummer door het ondernemingsnummer.

3. Neerlegging kopie register van de leden (artikel 26novies, § 1, lid 2, 3° en lid 3 wet)

- De Belgische vzw's waren verplicht een kopie van het register van de leden neer te leggen in het dossier gehouden door de griffie van de rechtbank van koophandel. Wanneer een wijziging optrad in de samenstelling van de vereniging moest een kopie van het bijgewerkt ledenregister neergelegd worden binnen één maand te rekenen van de verjaardag van de neerlegging van de statuten. Die termijn was moeilijk te volgen en gemakshalve legden meerdere verenigingen elk jaar een kopie van het register van de leden neer samen met de jaarrekening.
- Voortaan moet de kopie van het register van de leden niet meer neergelegd worden, noch bij oprichting noch achteraf. De Minister van administratieve vereenvoudiging verantwoordt deze wijziging door te verklaren dat de neerlegging van een kopie van het register van de leden ingewikkeld was en een speciale inspanning vroeg van een bestuurder, meestal vrijwilliger. Deze laatste was soms verplicht een verlofdag te nemen om naar de griffie te gaan. Om deze redenen beslist de Minister het neerleggen van de kopie van het register van de leden af te schaffen. Er valt nochtans op te merken dat de neerlegging slechts verplicht was in geval van wijziging en dat de termijn zeer ruim was. Verder moest bedoelde vrijwilliger in elk geval ieder jaar de jaarrekening neerleggen. Eigenlijk mochten en mogen nog altijd de neer te leggen documenten per post verstuurd worden en tegen weinig kosten.
- Bovendien mag men niet vergeten dat de wetgever in 2002 de Vzw-wet grondig heeft gewijzigd om meer transparantie te bekomen ten voordele van zowel de leden als derden, hierin begrepen de overheid, subsidiërend of niet. Voor de transparantie was het nuttig dat de belanghebbenden konden nazien wie de leden waren van de vereniging die in feite het hoogste orgaan vormen van de vereniging.

Voortaan is deze mogelijkheid opgeheven in naam van een betwiste administratieve vereenvoudiging. Aan de overheid wordt weliswaar een nieuwe mogelijkheid van toegang verleend, zoals hierna beschreven.

4. Houden van en toegang tot het register van de leden (artikel 10 wet)

Hoewel de verplichting van neerlegging van een kopie van het register van de leden is afgeschaft, blijft de raad van bestuur onverkort verplicht tot het houden van een register van de leden op de zetel van de vereniging. Op te merken valt dat enkel de effectieve leden moeten opgenomen worden en niet de leden met een andere kwalificatie zoals toegestreden leden, ereleden en dergelijke, zelfs indien de statuten aan deze andere leden rechten en plichten hebben toegekend.

Alle leden kunnen op de zetel van de vereniging het register van de leden raadplegen uitgezonderd ingeval de vereniging vrijwillig of verplicht een commissaris heeft benoemd.

Maar de programmawet heeft een nieuw lid toegevoegd aan artikel 10 van de wet waardoor de toegang tot het register van de leden verruimd wordt.

Zo moeten de verenigingen, bij mondeling of schriftelijk verzoek, aan de overheden, de administraties en diensten, met inbegrip van de parketten, de griffies en de leden van de hoven, de rechtbanken en alle rechtscolleges en de daartoe wettelijk gemachtigde ambtenaren, onverwijld toegang verlenen tot het register van de leden en deze instanties bovendien de afschriften of uittreksels uit dit register verstrekken welke zij nodig achten.

(rechtsgrond: artikelen 6, 9, 10 en 26novies van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, gewijzigd door artikelen 14 tot 17 van de wet van 6 mei 2009 (B.S. 19 mei 2009) houdende diverse bepalingen, in voege getreden op 29 mei 2009)

Vergoedingen voor vrijwilligerswerk

Vrijwilligers kunnen op twee wijzen vergoed worden voor hun kosten: ofwel een forfaitaire vergoeding ofwel een terugbetaling van de reële kosten.

De forfaits zijn aan bepaalde grenzen onderworpen (30,22 euro/dag of 1 208,72 euro/jaar per vrijwilliger). Indien deze grenzen geëerbiedigd worden zijn de vergoedingen vrij van belasting en van sociale bijdragen.

De wet betreffende de rechten van de vrijwilligers bevestigt voortaan dat de forfaits en de reële kostenvergoeding niet mogen gecombineerd worden in hoofde van de vrijwilliger. Verder voorziet de wet van 6 mei 2009 een uitzondering op dat verbod. Een combinatie van de forfaitaire kostenvergoeding met een terugbetaling van de reële vervoerkosten is wel mogelijk

voor maximaal 2 000 km per jaar en per vrijwilliger, wat het gebruikte vervoermiddel ook zou zijn.

Wat betreft het gebruik van de eigen wagen, worden de reële vervoerkosten vastgesteld op 0,3026 euro x reële km. Dit forfait is van toepassing vanaf 1 juli 2009.

De reële vervoerkosten voor gebruik van eigen fiets worden vastgesteld op 0,15 euro x reële km.

De reële kosten voor gebruik van het openbaar vervoer zijn vastgesteld op basis van de bewijsstukken uitgereikt door de betrokken instanties (trein, tram, bus).

Het totaal uitgekeerd jaarlijks bedrag als vergoeding van het gebruik van wagen, fiets of openbaar vervoer mag maximaal 2 000 maal de kilometervergoeding voor gebruik van eigen wagen bedragen of: 0,3026 euro x 2 000 = 605,20 euro.

(rechtsgrond: artikel 10, wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers als gewijzigd door artikel 62 van de wet van 6 mei 2009 (B.S. 19 mei 2009)).

Tussenkost van de werkgever in de prijs van een pc

1. Vorig stelsel

Een belastingvrijstelling is van toepassing voor de tussenkost van de werkgever in de kosten die de werknemer maakt bij de aankoop in «nieuwe staat» van een geheel van pc, randapparatuur en printer, internetaansluiting, alsook de voor bedrijfsuitvoering dienstige software, voor zover dit gebeurt in het kader van een door de werkgever georganiseerd plan voor alle werknemers.

De vrijgestelde tussenkost van de werkgever is beperkt tot 60% van de aankoopprijs (exclusief btw) die de werknemer heeft moeten betalen, met een maximale vrijstelling van 1 660 euro per aanbod voor aanslagjaar 2009.

Het gedeelte van de tussenkost dat dit bedrag overschrijdt, is belastbaar als voordeel van alle aard. Voor de werkgever is het bedrag van de tussenkost voor de aankoop een aftrekbare beroepskost.

De voorwaarden van de vrijstelling zijn vastgelegd in artikel 19 KB/WIB 1992.

De bepalingen van dit stelsel blijven van toepassing op de tussenkosten van de werkgever in uitvoering van aanbiedingen die zijn gedaan vóór 1 januari 2009.

2. Nieuw stelsel

Door de wet van 6 mei 2009 houdende diverse bepalingen wordt de regeling m.b.t. de pc-privé plannen met ingang van 1 januari 2009 enerzijds versoepeld en anderzijds beperkt. De aankoop moet niet langer plaatsvinden in het kader van een door de werkgever georganiseerd plan.

Voortaan zijn vrijgesteld ten belope van maximaal 550 euro per belastbaar tijdperk, de tussenkomsten van de werkgever in de aankoopprijs die door de werknemer wordt betaald voor de aankoop in nieuwe staat van een pc al dan niet met randapparatuur, internetaansluiting en internetabonnement, op voorwaarde dat de bruto belastbare bezoldigingen van die betrokken werknemer 21 600 euro niet overschrijden en zonder dat die werkgever op enig ogenblik zelf eigenaar van de voormelde elementen mag zijn. Deze vrijstelling wordt slechts éénmaal per periode van drie belastbare tijdperken toegekend. Het nieuw stelsel heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2009.

(rechtsgrond: artikel 38, §1, eerste lid, 17° WIB 1992 vervangen door artikel 40 programmawet 6 mei 2009 (B.S. 19 mei 2009)).

Project internet voor iedereen II

1. Definitie

Een pakket onder de benaming «Internet voor iedereen» wordt erkend om van een investeringskrediet te genieten zoals hierna beschreven, indien de verkoper bewijst dat het pakket minstens uit volgende onderdelen bestaat:

- een computer met kaartlezer waarmee de elektronische identiteitskaart kan worden gebruikt;
- basissoftware, waaronder minimaal wordt begrepen een besturingssysteem, een internetbrowser, een kantoor suite en beveiligingssoftware;
- een aansluiting op een breedbandnetwerk, met inbegrip van een abonnement voor 12 maanden;
- een basisopleiding tot het gebruik van computer en internet.

2. Erkenning van de verkoper

De verkoper moet bewijzen dat hij voldoet aan de voorwaarden van erkenning.

Een later koninklijk besluit zal de nadere voorwaarden van erkenning vaststellen, de te volgen procedure om erkenning te verkrijgen en te behouden en vervolgens de gevolgen van de erkenning voor de verkoper en de sancties bij inbreuken.

3. Belastingkrediet

Met de personenbelasting of met de belasting voor niet-inwoners wordt een belastingkrediet verrekend voor de uitgaven die werkelijk zijn betaald van 1 mei 2009 tot 30 april 2010 met het oog op de aankoop van een erkend pakket «Internet voor iedereen».

Het bedrag van het belastingkrediet is gelijk aan 21 % van de aankoopwaarde, exclusief btw, van het erkend basispakket, met een maximum van 147,50 euro ingeval van een desktop pc en 172,00 euro in het geval van een draagbare pc.

Dit bedrag wordt volledig verrekend met de personenbelasting of met de belasting van niet-inwoners.

De maatregel is echter niet van toepassing voor hetzelfde jaar en voor hetzelfde materiaal:

- voor uitgaven die geheel of gedeeltelijk in aanmerking worden genomen als werkelijke beroepskosten;
- wanneer de belastingplichtige de vrijstelling verkrijgt voor de tussenkomst van zijn werkgever in de prijs van een pc (cf. supra);

De belastingplichtige die de verrekening van het belastingkrediet vraagt moet de volgende documenten ter beschikking houden van de FOD Financiën:

- de factuur of het aankoopbewijs dat naast de aankoopprijs eveneens het serienummer van het aangekochte pakket bevat;
- het attest dat bepaalt dat het voormeld pakket voldoet aan de wettelijke criteria;
- het betalingsbewijs van de som die op de factuur of het aankoopbewijs voorkomt.

Michel VANDER LINDEN
Erebedrijfsrevisor

Noch deze publicatie, noch gedeelten van deze publicatie mogen worden gereproduceerd of opgeslagen in een retrievalssysteem, en evenmin worden overgedragen in welke vorm of op welke wijze ook, elektronisch, mechanisch of door middel van fotokopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De redactie staat in voor de betrouwbaarheid van de in haar uitgaven opgenomen info, waarvoor zij echter niet aansprakelijk kan worden gesteld. **Verantwoordelijke uitgever**: Etienne VERBRAEKEN, B.I.B.F. – Legrandlaan 45, 1050 Brussel, Tel. 02/626 03 80, Fax. 02/626 03 90 e-mail : info@bibf.be, URL : <http://www.bibf.be>. **Redactie**: Gaëtan HANOT, Geert LENAERTS, Maria PLOUMEN, Etienne VERBRAEKEN. **Adviesraad**: Professor P. MICHEL, Ecole d'Administration des Affaires de l'Université de Liège, Professor C. LEFEBVRE, Katholieke Universiteit Leuven.